

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžr/24/2017
Identifikačné číslo spisu: 1011201744
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1011201744.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: A. E., narodený XX.XX.XXXX, bytom Q., zastúpený: FIAČAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom M. Pišúta 936/16, 031 01 Liptovský Mikuláš, proti žalovanému: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Chlumeckého 2, P.O.BOX 57, 820 12 Bratislava, za účasti: Okresný úrad Žilina, Janka Kráľa 4, 010 40 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PO-6160/2011/SI zo dňa 15.09.2011, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/209/2011-126 zo dňa 03.06.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/209/2011-126 zo dňa 3. júna 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3S/209/2011-126 zo dňa 03.06.2014 podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia žalovaného č. PO-6160/2011/SI zo dňa 15.09.2011. Týmto rozhodnutím žalovaný ako príslušný orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Katastrálneho úradu v Žiline č. Vo-34/2003-SI(Pd) zo dňa 01.07.2011.

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku, čo sa týka vecného posúdenia uviedol, že zrejma a medzi účastníkmi nesporná skutočnosť je, že obmedzenia vyplývajúce z ust. § 29 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestoroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) sa budú na žalobcov prípad aplikovať za podmienky, že Ing. František Bajnok nadobudol predmetnú nehnuteľnosť - bytový dom postupom podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“). K rozporom v právnom posúdení medzi žalobcom a žalovaným následne dochádza, ak žalobca tvrdí, že bez ohľadu na skutočnosti uvedené v Zmluve o predaji časti majetku podniku č. 16/1993 zo dňa 20.09.1993 medzi účastníkmi: Interhotel Ružomberok, š.p. v likvidácii ako predávajúcim

a Ing. Františkom Bajnokom - B and MK TRADING CORPORATION ako kupujúcim, Ing. František Bajnok predmetnú nehnuteľnosť nezískal postupom podľa zákona č. 92/1991 Zb., teda privatizáciou, keďže aby bolo možné prevod považovať za privatizáciu by tento musel byť vykonaný na základe privatizačného projektu. Tu potom žalovaný správne argumentuje novelou zákona č. 92/1991 Zb., ktorou bolo do tohto predpisu doplnené ustanovenie § 47b. Podľa uvedeného ustanovenia, pri likvidácii organizácií uvedených v § 1 speňaží likvidátor majetok predajom vecí na verejnej dražbe. Iným spôsobom môže likvidátor postupovať len so súhlasom orgánu uvedeného v § 10 ods. 1. Tu upriamuje krajský súd pozornosť na ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb., ktoré určuje cieľ zákona, teda upraviť podmienky prevodu majetku štátu, ku ktorému majú právo hospodárenia štátne podniky, štátne peňažné ústavy, štátne poisťovne a iné štátne organizácie (ďalej len „podnik“), včítane ich majetkových účastí na podnikaní iných právnických osôb, ako aj podmienky prevodu majetkových účastí štátu na tomto podnikaní, a to na česko-slovenské alebo zahraničné právnické alebo fyzické osoby. Tento prevod môže byť vykonaný na základe privatizačného projektu podľa ust. § 5 a nasl. zákona č. 92/1991 Zb., alebo tiež po novele speňažením majetku v likvidácii, či už na verejnej dražbe alebo iným spôsobom so súhlasom orgánu uvedeného v § 10 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. Pokiaľ žalobca tvrdí, že prevod majetku štátu na základe privatizačného projektu je definičným znakom aplikácie zákona č. 92/1991 Zb., a teda, ak nedošlo k vydaniu privatizačného projektu, nemožno z povahy veci prevod nehnuteľnosti považovať za prevod na základe zákona č. 92/1991 Zb., krajský súd s takýmto názorom nesúhlasí. Právne vzťahy, ktoré budú podliehať úprave zákona č. 91/1992 Zb. vymedzuje ust. § 1 ods. 1 tohto zákona tým, že sa ním spravujú všetky vzťahy prevodu majetku štátu, ku ktorému majú právo hospodárenia štátne podniky, štátne peňažné ústavy, štátne poisťovne a iné štátne organizácie („podnik“), včítane ich majetkových účastí na podnikaní iných právnických osôb, ako aj podmienky prevodu majetkových účastí štátu na tomto podnikaní, a to na česko-slovenské alebo zahraničné právnické alebo fyzické osoby. Zákon ďalej rozvádza, že prevod majetku štátu sa vykoná podľa ust. § 5 na základe rozhodnutia o privatizácii podniku alebo jeho časti, alebo na základe rozhodnutia o privatizácii majetkovej účasti štátu na podnikaní inej právnickej osoby („rozhodnutie o privatizácii“) vydaného na základe privatizačného projektu. Ďalším spôsobom, akým možno vykonať prevod majetku štátu, ktorý bol doplnený zákonom č. 17/1993 Z. z., je speňaženie majetku organizácie v likvidácii. Na tomto mieste je potrebné opätovne zdôrazniť, že nie privatizačným projektom, ale prevodom majetku štátu na iné právnické a fyzické osoby je zadaný predmet zákona. Že sa povinnosť tvorby privatizačného projektu na speňaženie majetku organizácie v likvidácii podľa ust. § 47b zákona č. 92/1991 Zb. nevzťahuje a teda postup podľa uvedeného zákona, je zrejme aj z podstaty právneho inštitútu likvidácie. „Pod pojmom likvidácia treba rozumieť Obchodným zákonníkom, zákonom o štátnom podniku a inými osobitnými zákonmi upravený postup, pri ktorom dochádza k mimosúdnej vyrovnaniu majetkových vzťahov zanikajúceho subjektu. Likvidácia vo svojej právnej podstate predstavuje vyporiadanie majetkových pomerov obchodnej spoločnosti, štátneho podniku, družstva, nadácie, združenia, banky alebo inej právnickej osoby“ (Ovečková O. a kol; Obchodný zákonník, komentár, druhé doplnené a prepracované vydanie, r. 2008, WRA Edition, s. 310). Zápisom likvidácie spoločnosti do Obchodného registra prechádza podľa ust. § 70 ods. 3 Obchodného zákonníka pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti na likvidátora zapísaného v obchodnom registri. Pôsobnosť likvidátora však nie je úplne totožná s pôsobnosťou štatutárneho orgánu „živej“ spoločnosti vykonávajúcej činnosť za účelom dosiahnutia zisku, alebo za iným účelom, za ktorým bola založená a vznikla. Činnosť likvidátora smeruje výhradne k likvidácii spoločnosti, resp. štátneho podniku, resp. inej právnickej osoby, teda k vyrovnaniu majetkových vzťahov už zrušenej právnickej osoby. Táto idea je vyjadrená v ustanovení § 72 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého likvidátor robí v mene spoločnosti len úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti. Pri výkone tejto pôsobnosti plní záväzky spoločnosti. Uplatňuje pohľadávky a prijíma plnenia, zastupuje spoločnosť pred súdmi a inými orgánmi, uzaviera zmiery a dohody o zmene a zániku práv a záväzkov. Nové zmluvy môže uzavierať len v súvislosti s ukončením nevybavených obchodov. Pod pojmom úkony smerujúce k likvidácii je potrebné rozumieť úkony likvidátora smerujúce k rýchlemu, efektívnemu a hospodárnemu speňaženiu majetku likvidovanej spoločnosti. V tomto zmysle je potom likvidátor oprávnený a súčasne povinný plniť záväzky spoločnosti, uplatňovať pohľadávky, prijímať plnenia, zastupovať právnickú osobu pred súdmi a inými orgánmi atď. V súvislosti s uvedeným potom krajský súd nemá za to, že by vypracovanie privatizačného projektu bolo úkonom smerujúcim k likvidácii spoločnosti, práve naopak, z ust. § 6 zákona č. 92/1991 Zb. vymedzujúceho podstatné

náležitosti privatizačného projektu je zrejmé, že tento predpokladá, že privatizovaná osoba bude pokračovať v činnosti (viď. napr. ustanovenie § 6 ods. 1 písm. f), g) zákona č. 92/1991 Zb., resp. § 6 ods. 2 zákon č. 91/1992 Zb.), tiež by bolo nadbytočné určovať v privatizačnom projekte spôsob predaja majetku, ak tento je určený priamo zákonom, a to ustanovením § 47b zákona č. 92/1991 Zb., ktorý dovoľuje iba predaj vecí na verejnej dražbe alebo iný spôsob za podmienky súhlasu orgánu uvedeného v § 10 ods. 1 uvedeného zákona. Vzhľadom na uvedené potom krajský súd nemá za to, že povinnosť tvorby privatizačného projektu sa vzťahuje aj na likvidáciu štátnych podnikov podľa ust. § 47b zákona č. 91/1992 Zb. a súhlasí s právnym názorom žalovaného, že ide o ďalší (okrem privatizačných projektov) spôsob prevodu majetku štátu podľa zákona č. 92/1991 Zb.

Krajský súd uzaviera, že správny orgán dospel k vecne správne záveru, že nakladanie s bytovým domom súp. č. 1885 v k. ú. Liptovský Mikuláš, bolo v čase uzavretia zmluvy dňa 03.03.2003 obmedzené v zmysle ustanovenia § 29 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. tým, že Ing. František Bajnok previedol bytový dom súp. č. XXXX na osobu, ktorá nie je uvedená v ustanovení § 29 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. a konal tak v rozpore s týmto ustanovením zákona, čoho dôsledkom je neplatnosť zmluvy v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Nakoľko Správa katastra Liptovský Mikuláš vklad č. V 685/2003 povolila na základe neplatnej zmluvy, bolo potrebné protestu prokurátora č Pd 2009/03-13 vyhovieť a rozhodnutie č. V 658/2003 zo dňa 11.04.2003 zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.) na základe podaného odvolania žalobcu preskúmal rozsudok krajského súdu ako i konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil rozsudkom sp. zn. 10Sžr/134/2014 zo dňa 30.11.2015.

V odôvodnení uviedol, že po preskúmaní veci Najvyšší súd SR konštatuje, že rozhodnutie krajského súdu, ktorým zamietol žalobu je vecne správne. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že súhlasí s ich názorom, ako aj názorom krajského súdu, podľa ktorých ustanovenie § 47b ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. upravuje ďalší spôsob prevodu majetku štátu podľa zákona č. 92/1991 Zb. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. tento zákon upravuje podmienky prevodu majetku štátu, ku ktorému majú právo hospodárenia štátne podniky, štátne peňažné ústavy, štátne poisťovne a iné štátne organizácie (ďalej len „podnik“) alebo ktorý je v správe Slovenského pozemkového fondu, včítane ich majetkových účastí na podnikaní iných právnických osôb, ako aj podmienky prevodu majetkových účastí štátu na tomto podnikaní, a to na slovenské alebo zahraničné právnické osoby. Tento prevod môže byť vykonaný za základe rozhodnutia o privatizácii podniku alebo jej časti, alebo na základe rozhodnutia o privatizácii majetkovej účasti štátu na podnikaní inej právnickej osoby vydaného na základe privatizačného projektu. (§ 5 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb.) Ustanovenie § 47b ods. 1, ktoré bolo doplnené zákonom č. 17/1993 Z. z. do zákona č. 92/1991 Zb., upravuje ďalší spôsob akým možno vykonať prevod majetku štátu. Na základe tohto ustanovenia likvidátor pri likvidácii organizácií uvedených v § 1 speňaží majetok predajom vecí na verejnej dražbe. Iným spôsobom môže likvidátor postupovať len so súhlasom organu vedeného v § 10 ods. 1. V tomto prípade ide o speňažovanie majetku spoločnosti v likvidácii. Z ustanovenia § 47b ods. 1 je zrejmé, že pre likvidátora nevyplýva povinnosť tvorby privatizačného projektu.

Podstatou inštitútu likvidácie je zákonom upravený postup, pri ktorom dochádza k mimosúdne vyrovnaniu majetkových vzťahov zanikajúceho subjektu. Likvidátor robí v mene spoločnosti len úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti. Pod pojmom úkony smerujúce k likvidácii treba rozumieť úkony likvidátora smerujúce k rýchlemu, hospodárnemu a efektívnemu speňaženiu majetku likvidovanej spoločnosti. Zákon o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby (zákon č. 92/1991 Zb.) v ustanovení § 6 vymedzuje podstatné náležitosti privatizačného projektu. Z ustanovení § 6 ods. 1 písm. f), písm. g) a § 6 ods. 2 je zrejmé, že privatizačný projekt predpokladá, že privatizovaná osoba bude v činnosti pokračovať. Odvolací súd má preto za to, že vypracovanie privatizačného projektu likvidátorom by nebolo úkonom smerujúcim k likvidácii spoločnosti. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, podľa ktorého povinnosť tvorby privatizačného projektu sa nevzťahuje na likvidáciu štátneho

podniku a ustanovenie § 47b ods. 1 upravuje ďalší spôsob prevodu majetku štátu podľa zákona č. 92/1991 Zb.

Z uvedeného je zrejmé, že zákon č. 92/1991 Zb. nie je definovaný privatizačnými projektmi, ale prevodom majetku štátu na iné fyzické a právnické osoby (§ 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb.). Zákon č. 92/1991 Zb. teda pozná okrem spôsobu uvedeného v § 5 aj ďalšie spôsoby prevodu majetku štátu na iné osoby, ktoré sú uvedené v § 47b ods. 1. Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil s názorom krajského súdu a nevyhovel námietke žalobcu, podľa ktorého prevod majetku štátu na základe privatizačného projektu je definičným znakom aplikácie zákona č. 92/1991 Zb., a teda, ak nedošlo k vydaniu privatizačného projektu, nemožno hovoriť o prevode majetku za prevod v súlade so zákonom č. 92/1991 Zb.

Tým, že k prevodu majetku štátu došlo postupom podľa zákona č. 92/1991 Zb., tak sa odvolací súd priklonil k právnemu záveru krajského súdu a nevyhovel ani námietke žalobcu, ktorý tvrdil, že Ing. František Bajnok získal predmetný bytový dom inak ako privatizáciou, keďže aby bolo možné prevod považovať za privatizáciu, tento by musel byť vykonaný na základe privatizačného projektu.

Z dôvodu, že Ing. František Bajnok získal bytový dom postupom podľa zákona č. 92/1991 Zb. má najvyšší súd za preukázané, že krajský súd správne vyhodnotil záver žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu, že nakladanie s predmetným bytovým domom bolo v čase uzavretia zmluvy dňa 03.03.2003 obmedzené ustanovením § 29 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. Predávajúci - Ing. František Bajnok previedol bytový dom na žalobcu, ktorý však nie je osobou uvedenou v ustanovení § 29 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. Predávajúci tak konal v rozpore s uvedeným ustanovením, čoho dôsledkom je neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Tým, že Správa katastra Liptovský Mikuláš rozhodnutím č. V 685/2003 zo dňa 11.04.2003 povolila vklad na základe neplatnej zmluvy, bolo nutné, aby Katastrálny úrad v Žiline protestu Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš č. Pd 2009/03-13 zo dňa 17.07.2003 vyhovel a rozhodnutie Správy katastra Liptovský Mikuláš zrušil a vrátil vec Správe katastra Liptovský Mikuláš na ďalšie konanie.

Na námietku žalobcu, že ustanovenie § 29 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom od 01.08.1995 nemôže byť na prejednávajúcu vec vôbec aplikované najvyšší súd uvádza, že tento prípad by sa mohol vzťahovať iba na pôvodný prevod bytového domu v roku 1993. Na prevod bytového domu na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.02.2003 medzi Ing. Františkom Bajnokom ako predávajúcim a žalobcom ako kupujúcim sa toto ustanovenie bude aplikovať. Aplikovaním právneho predpisu účinného od roku 1995 na právne vzťahy vzniknuté v roku 2003 nedochádza k spätnej účinnosti právnych noriem, a preto najvyšší súd vyhodnotil námietku žalobcu ako nedôvodnú.

V uvedenej právnej veci žalobca v zastúpení spoločnosti FIAČAN & PARTNERS s.r.o., M. Pišúta 936/16, Liptovský Mikuláš podal sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý Nálezom III. ÚS 193/2017-43 zo dňa 04.07.2017 rozhodol, že

1. Základné právo Jána Kella na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžr 134/2014 z 30.11.2015 p o r u š e n é bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžr/134/2014 z 30.11.2015 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Ústavný súd k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uviedol, že vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (

II. ÚS 71/97) Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

K námietke nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vo vzťahu k aplikácii § 47b ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. uviedol, že zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že jedným zo žalobných, ale aj odvolacích dôvodov bola argumentácia sťažovateľa založená na tom, že pôvodný nadobúdateľ Ing. František Bajnok - B and MK TRADING CORPORATION (ďalej len „pôvodný nadobúdateľ“) nadobudol bytový dom do vlastníctva Zmluvou o predaji časti podniku č. 16/1993 z 20.09.1993 (ďalej len „zmluva o predaji časti k podniku“) od štátneho podniku Interhotel Ružomberok, š.p. v likvidácii (ďalej len „pôvodný vlastník nehnuteľností“) uzavretou podľa príslušných ustanovení o predaji časti podniku v zmysle Obchodného zákonníka, na základe verejnej súťaže (nie na verejnej dražbe a po súhlase príslušného orgánu), teda výnimkou z § 47b ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb., podľa ktorého pri likvidácii organizácií uvedených v § 1 speňaží likvidátor majetok predajom vecí na verejnej dražbe. Iným spôsobom môže likvidátor postupovať len so súhlasom orgánu uvedeného v § 10 ods. 1. Sťažovateľ pritom v žalobe, ako aj v odvolaní poukazoval jednak na nevyhnutnosť potreby existencie privatizačného projektu, ako aj na postavenie a oprávnenia likvidátora pri likvidácii štátneho podniku [§ 70 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 15a ods. 4 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon č. 111/1990 Zb.“)], z ktorých vyvodzoval jeho oprávnenie previesť časť likvidovaného podniku iným spôsobom ako podľa zákona č. 92/1991 Zb. a to formou verejnej súťaže a následne právnym úkonom uzavretým v zmysle príslušných ustanovení obchodného zákonníka, ktorý spôsob zákon č. 92/1991 Zb. neupravuje, na takýto spôsob prevodu je zákon č. 92/1991 Zb. nepoužiteľný, len ho v ustanovení § 47b dovoľuje“.

Ako uviedol ústavný súd z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu s prihliadnutím na obsah rozsudku krajského súdu z 03.06.2014, ktoré je vzhľadom na potvrdzujúce rozhodnutie najvyššieho súdu potrebné posudzovať spoločne, vyplýva, že najvyšší súd bol toho názoru, že § 47b ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. upravuje okrem predaja vecí na verejnej dražbe aj ďalší spôsob prevodu majetku štátu - okrem prevodov stanovených v § 5 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. (na základe rozhodnutia o privatizácii podniku alebo jeho časti, alebo na základe rozhodnutia o privatizácii majetkovej účasti štátu na podnikaní inej právnickej osoby vydaného na základe privatizačného projektu). Na základe tohto ustanovenia (§ 47b ods. 1) boli správne súdy toho názoru, že ďalšou formou prevodu majetku štátu podľa tohto zákona je, ak likvidátor speňažuje majetok spoločnosti v likvidácii iným spôsobom ako vo verejnej dražbe, so súhlasom príslušného orgánu, na ktorú nie je potrebné vytvárať privatizačný projekt, pretože už zo samotnej podstaty likvidácie vyplýva, že privatizovaná osoba nebude pokračovať v činnosti.

Najvyšší súd k analyzovanému odvolaciemu (i žalobnému) dôvodu (oprávnenia likvidátora pri speňažovaní likvidovaného majetku štátneho podniku) nezaujal stanovisko pre sťažovateľa dostatočne zrozumiteľné. Iba všeobecne uzavrel, že z dôvodu, že likvidátor robí v mene spoločnosti len úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti, a „vypracovanie privatizačného projektu likvidátorom by nebolo úkonom smerujúcim k likvidácii spoločnosti“, preto povinnosť tvorby privatizačného projektu sa nevzťahuje na likvidáciu štátneho podniku a § 47b ods. 1 preto upravuje ďalší spôsob prevodu majetku štátu podľa zákona č. 92/1991 Zb. Podľa názoru ústavného súdu je odpoveď najvyššieho súdu na spornú otázku týkajúcu sa oprávnenia likvidátora odpredať likvidovaný majetok spôsobom upraveným Obchodným zákonníkom, resp. zákonom č. 111/1990 Zb. nedostatočná.

Je nesporné, že právna úprava likvidácie štátnych podnikov je obsiahnutá v Obchodnom zákonníku (predtým ešte v Hospodárskom zákonníku), v zákone č. 92/1991 Zb. ako aj v zákone č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku. Táto je pre likvidátora záväzná a nemožno sa od nej odchýliť. Okruh povinností likvidátora bol vymedzený v § 47b ods. 1 92/1991 Zb. v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o predaji časti podniku s pôvodným nadobúdateľom, podľa ktorého pri likvidácii podnikov uvedených v § 1 (štátne podniky) okrem rozpočtových a príspevkových organizácií speňaží likvidátor majetok predajom vecí na verejnej dražbe. Iným spôsobom mohol likvidátor postupovať len so súhlasom príslušného ministerstva udeleným po predchádzajúcom prerokovaní so zakladateľom, teda výnimkou z tohto ustanovenia.

V sťažovateľovej veci najvyšší súd neučinil formulovanej požiadavke na kvalitu odôvodnenia jeho rozsudku zadosť, preto v tomto aspekte jeho rozsudok nevyhovuje požiadavkám plynúcim zo základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ba ani požiadavkám zaručeným právom na spravodlivý proces.

Ústavný súd na podklade identifikovaných nedostatkov prijal záver, podľa ktorého najvyšší súd odôvodnením svojho rozsudku nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu ani z jeho práva na spravodlivé konanie, pretože neposkytol zrozumiteľné a dostatočne objasňujúce dôvody prednesené sťažovateľom v jeho žalobe (ako aj v odvolaní), ktorými je súd v správnom súdnictve viazaný. Keďže dospel k záveru o odôvodnenosti sťažovateľových námietok, vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu (bod 1 výroku).

Sťažovateľ namietal aj porušenie svojho práva podľa čl. 13 dohovoru. Uplatňovanie práva na účinný prostriedok nápravy vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie (arguable claim) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25.03.1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27.04.1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 325/2011, I. ÚS 538/2013).

Z citovanej judikatúry ESLP vyplýva zrejma súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje. Vzhľadom na to, že ústavný súd dospel k záveru o porušení iného práva zaručeného sťažovateľovi ustanoveniami dohovoru (čl. 6 ods. 1), zároveň konštatuje, že najvyšší súd nenaplnil ani obsah práva sťažovateľa zaručeného čl. 13 dohovoru. Najvyšší súd preto svojím odvolacím rozsudkom porušil aj právo sťažovateľa zaručené v čl. 13 dohovoru (bod 1 výroku).

K námietke k nevysporiadaniu sa s námietkou čiastočnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 21.02.2003 ústavný súd uviedol, že už v podanej žalobe ako aj v odvolaní sťažovateľ namietal, že ak by aj všeobecné súdy dospeli k záveru, že prevod vlastníckeho práva k bytovému domu je neplatný (čo však nepripúšťal), „nemôže sa táto neplatnosť týkať prevodu pozemkov KN parc. č. 392/3 a 392/12, ktoré boli predmetom Kúpnej zmluvy zo dňa 21.02.2003“. Predmetnou kúpnou zmluvou boli prevádzané osobitne pozemky a bytový dom a kúpna cena bola dojednaná taktiež osobitne pre bytový dom a osobitne pre označené pozemky.

Najvyšší súd na túto odvoláciu (ako aj žalobnú) námietku sťažovateľa nijako nereagoval a neurobil tak ani krajský súd v rozsudku z 03.06.2014. Pritom najvyšší súd vo vzťahu k odvolacím námietkam sťažovateľa, ku ktorým nezaujal stanovisko, odkázal vo svojom rozsudku v zásade na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, keďže bol toho názoru, že tento sa im dôkladne venoval.

K námietke nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vo vzťahu k aplikácii § 29 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. ústavný súd uviedol, že nemohol bez dôvodných pochybností vysloviť porušenie sťažovateľovho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru spočívajúcom v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vo vzťahu k aplikácii § 29 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z.

K námietke porušenia princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí ústavný súd uviedol, že námietke sťažovateľa o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu spočívajúcom v porušení princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí nevyhovelo.

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd uviedol, že v súčasnej situácii práve pre charakter nedostatkov napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nepreukazuje porušenie práva hmotnej povahy. Konštatovanie takého porušenia by znamenalo

prejudikciu skutkových a právnych záverov v konaní o žalobe sťažovateľa, čo ústavnému súdu v aktuálnom procesnom stave neprislúcha. Preto sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy nemožno vyhovieť.

Ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods.1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods.1 dohovoru výlučne na základe nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Po vrátení veci najvyššiemu súdu bude potrebné, aby o odvolaní sťažovateľa znovu rozhodol, rešpektujúc súčasne viazanosť žalobnými dôvodmi sťažovateľa, ktorá sa musí prejavovať v podobe odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu o podanom odvolaní. Až následné posúdenie ústavnej akceptovateľnosti prípadných meritórnych právnych záverov najvyššieho súdu umožňuje dospieť k definitívnemu záveru o tom, či bol sťažovateľ zbavený svojho vlastníckeho práva v rozpore s ústavou.

Po vrátení veci bude potrebné, aby najvyšší súd rozhodol o podanom odvolaní sťažovateľa opätovne (§ 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov), pričom s odvolacími námietkami sa vysporiada jednotlivo a súčasne tak, aby sa sťažovateľ v prípade negatívneho rozhodnutia o jeho žalobe dozvedel príčiny nedôvodnosti individuálnych žalobných (odvolacích) bodov. Najvyšší súd aj ako odvolací súd v správnom súdnictve je povinný rešpektovať zásadu viazanosti žalobnými bodmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) v intenciách Nálezu Ústavného súdu III.ÚS 193/2017-43 zo dňa 04.07.2017, ktorým je najvyšší súd viazaný, opätovne preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O. s. p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je treba priznať úspech. Rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, t. j. najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bolo rozhodnutie krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba o preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. PO-6160/2011/SI zo dňa 15.09.2011. Týmto rozhodnutím bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené prvostupňové rozhodnutie Katastrálneho úradu v Žiline č. Vb-34/2003-SI(Pd) zo dňa 01.07.2011. Rozhodnutím Katastrálneho úradu v Žiline zn.: Vb-34/2003-SI (Pd) zo dňa 01.07.2011 bolo vyhovené protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Liptovskom Mikuláši č. Pd. 2009/03-13 zo dňa 17.07.2003 proti rozhodnutiu Správy katastra Liptovský Mikuláš č. V 658/2003 zo dňa 11.04.2003 a toto rozhodnutie Správy katastra Liptovský Mikuláš bolo zrušené a vec bola vrátená Správe katastra Liptovský Mikuláš na ďalšie konanie. Správa katastra Liptovský Mikuláš rozhodnutím č. V 658/2003 zo dňa 11.04.2003 povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.02.2003, ktorou predávajúci Ing. František Bajnok previedol na žalobcu A. E. bytový dom súp. č. XXXX postavený na pozemku KN parc. č. 392/3 a pozemky KN parc. č. 392/3 a parc. č.392/12 v kat. úz. F..

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 2 O. s .p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne,

jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, odvolací súd zistil, že žalobca v žalobe uviedol, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je výsledkom konania žalovaného po predchádzajúcom zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia súdom, v ktorom však žalovaný a ani prvostupňový orgán nerešpektovali rozsudky súdov (Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu SR) a tam vyslovené právne názory. Ich rozhodnutia sú nepreskúmateľné, odporujúce princípom právnej istoty, rovnosti účastníkov a predvídateľnosti správnych rozhodnutí. Napadnuté rozhodnutie je nesprávne aj zo samotných vecných dôvodov.

Podstatnou žalobnou námietkou žalobcu bolo, že z podmienok a spôsobu, akým Ing. František Bajnok nadobúdajú bytový dom a z obsahu zmluvy o predaji časti majetku podniku jednoznačne vyplýva, že Ing. František Bajnok bytový dom nenadobúdajú spôsobom podľa zákona č. 92/1991 Zb. Podľa názoru žalobcu prevod majetku podľa tohto zákona (zákon č. 92/1991 Zb.) sa vykoná len podľa schváleného privatizačného projektu podniku alebo podľa schváleného privatizačného projektu majetkovej účasti štátu na podnikaní (§ 5), schváleného príslušným orgánom (§ 10), pričom privatizovaný majetok prechádza dňom zrušenia podniku alebo dňom vyňatia časti majetku na Fond národného majetku a predaj privatizovaného majetku uskutoční fond na základe zmluvy uzavretej s kupujúcim alebo na verejnej dražbe (§ 14). V predmetnej veci autonómna či zmluvná voľnosť scudziteľa predmetného obytného domu Ing. Františka Bajnoka, ktorá je garantovaná článkom 20 ústavy, nebola ničím obmedzená.

Taktiež v žalobe poukázal na skutočnosť, že v celom spise žalovaného sa nenachádza doklad alebo dôkaz o tom, že niektorí z nájomcov požiadali riadne a včas Ing. Františka Bajnoka o prevod vlastníctva bytu, a že vôbec ide o nájomcu bytu.

Podľa názoru žalobcu obmedzenie vlastníka bytového domu v zmysle § 29 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. sa už vôbec nemôže týkať pozemkov KN parc. č. 392/3 a parc. č. 392/12, ktoré tiež boli predmetom kúpnej zmluvy.

V odvolaní voči rozsudku súdu prvého stupňa žalobca uviedol zhodné dôvody ako v samotnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a to nesprávne právne posúdenie - nesprávna aplikácia ust. § 29 ods.5 zákona č. 182/1993 Z. z., nesprávne právne posúdenie veci - predávajúci Ing. František Bajnok nenadobudol bytový dom podľa zákona č. 92/1991 Zb., vady konania - porušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho orgánu, nesprávne právne posúdenie - čiastočná neplatnosť právneho úkonu a vady v dokazovaní.

Vo svetle uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že vlastné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa je vo vzťahu k vyriešeniu kľúčovej otázky (ktorou je určenie, či Ing. František Bajnok bytový dom nadobudol spôsobom podľa zákona č. 92/1991 Zb. a či v prípade ak prevod vlastníckeho práva k bytovému domu je neplatný došlo v danom prípade k čiastočnej neplatnosti kúpnej zmluvy, nakoľko podľa názoru žalobcu táto neplatnosť sa nemôže týkať prevodu pozemkov KN parc. č. 392/3 a parc. č. 392/12, ktoré boli predmetom Kúpnej zmluvy zo dňa 21.02.2003) nedostatočné s tým, že právny názor súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku ohľadne čiastočnej neplatnosti kúpnej zmluvy v naznačenom smere úplne absentuje, čo nezodpovedá zákonným požiadavkám na odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. Uvedené vyplýva i zo samotného Nálezu ústavného súdu III.ÚS 193/2017-43 zo dňa 04.07.2017.. V zmysle ustálenej judikatúry krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nemusí vysporiadať so všetkými námietkami účastníka konania, ale len s tými, ktoré sú právne relevantné s prejednávanou vecou. Povinnosť súdu vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníkov súdneho konania je jednou z najdôležitejších súčastí základného práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Vychádzajúc z uvedeného považoval odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu pre

nedostatok dôvodov za nepreskúmateľné s tým, že postupom súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, pretože pre chýbajúcu argumentáciu sa žalobca ani nemôže účinne proti rozsudku brániť.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok umožňuje, a to najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, podávať opravné prostriedky a pod.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa síce nevyžaduje, aby odôvodnenie rozhodnutia obsahovalo odpoveď na každý argument účastníka konania; ak sa však jedná o argument, ktorý je kľúčový pre rozhodnutie, osobitná odpoveď práve na tento argument sa vyžaduje (Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré poskytuje záruku, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Účastníci konania majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Ide o predpoklad účinného uplatňovania práva na opravné prostriedky stranami v konaní. Navyše, odôvodnenie súdneho rozhodnutia je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

Uvedené vyplýva aj zo znenie ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého súd v odôvodnení rozhodnutia uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania, pretože nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Iba také rozhodnutie, ktoré je v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. je odvolacím súdom preskúmateľné a účastníkom umožňuje posúdiť postup súdu prvého stupňa.

U nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok ani vady správneho konania, preto bolo nutné takéto rozhodnutie zrušiť a otvoriť tým krajskému súdu procesný priestor pre vydanie rozhodnutia nového, ktoré nebude postihnuté deficitom nepreskúmateľnosti.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu dôsledne sa vysporiadať s relevantnými námietkami žalobcu, znovu vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e príпустný opravný prostriedok.